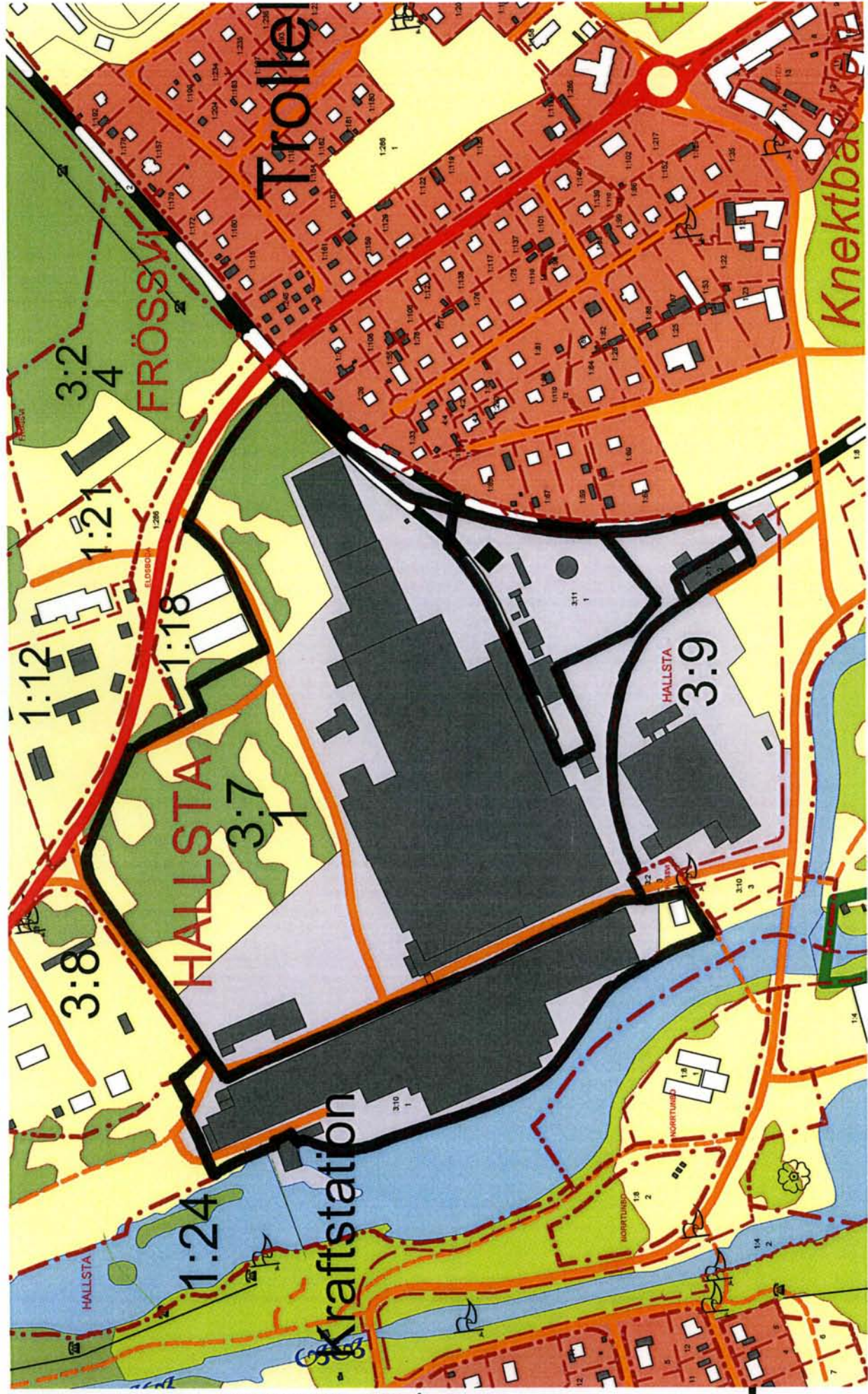

4.

Bult- och Axelfabrikerna

Autoka-Vy 4.03 Licensierad till

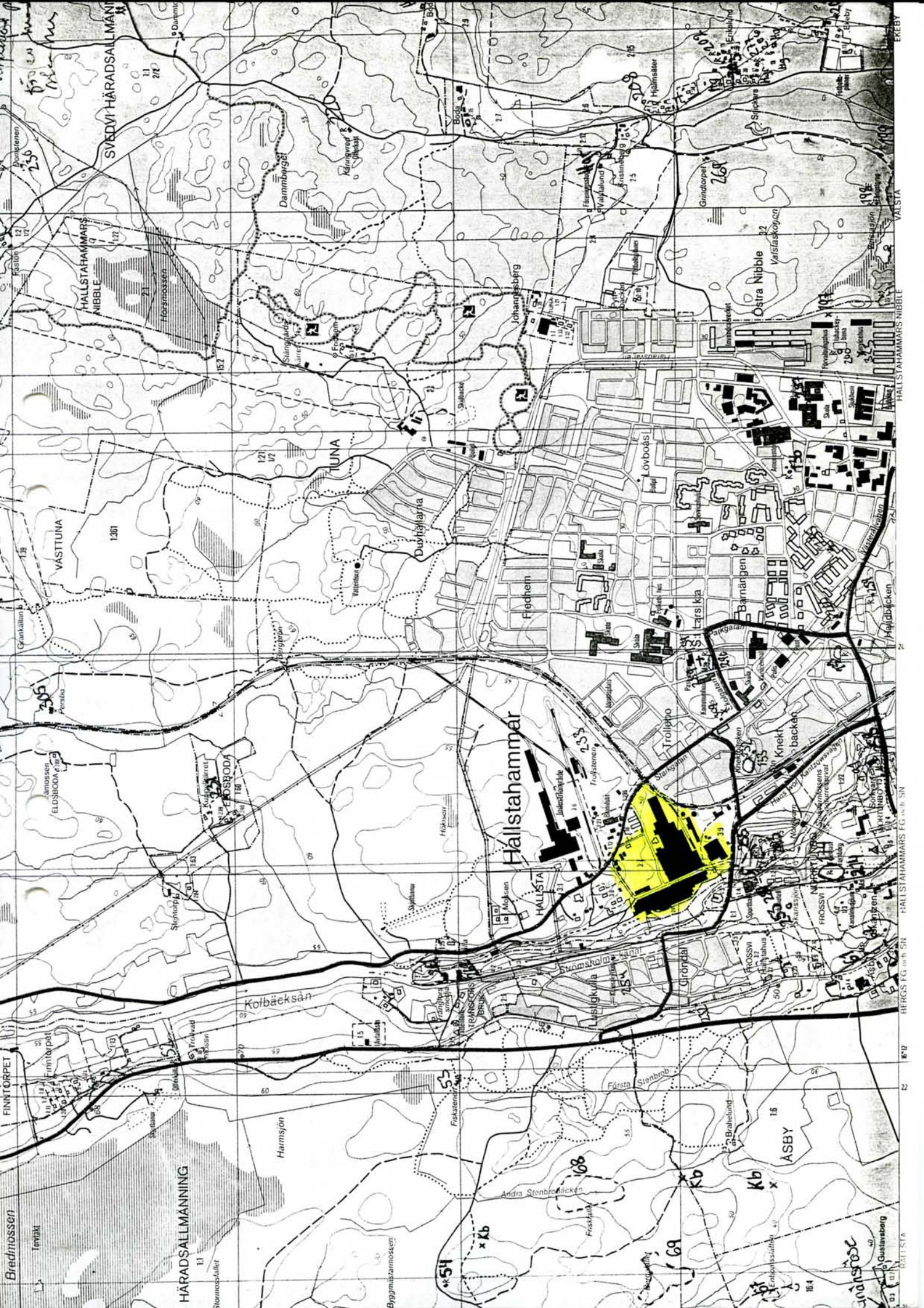
N
E

System RT90 2.5 gon V 0:-15 Aktualitet: 2009-12-08
Kartredovisningen har inte rättsverkan, jmfir mot beslut i lantmäterihandlingar

N = 6610698
E = 1522634

Skala 1:4000

50 0 50 100 150 200 250 m

BUKTEN
område B.

Fornstads byggnader

Verkstads byggnad.

Arbetsbentäder.

Östfabrik.

BUKTEN

Hölykammare.

Verkstads byggnad.

Verkstads byggnad.

FUNDIA

Kostadshus

Axel Fabrik.

Bod.

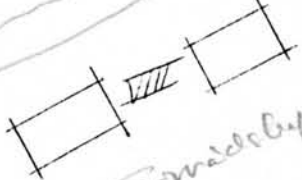
Bukt- & Axel Fabrik.

98.09.09. TP 12.
Hallsta 3:7

9

14

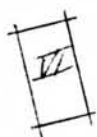
VI

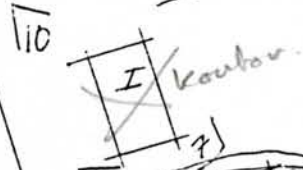
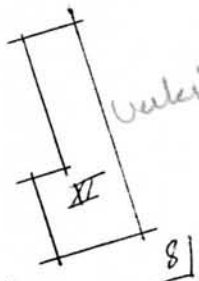
III

IV

15
16

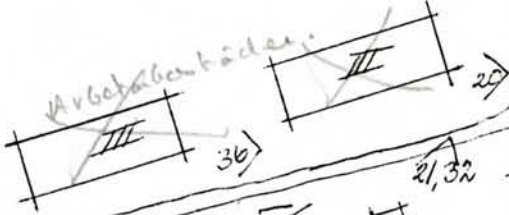
19

10

8

7

36

29

21, 32

22

kanten
p.d. slip. bord

35

37

33

+116

II

II

Verkstads byggnad.

1:12

3:7

15

16

12

3

17

18

18

BYGGNAD SINVENTERING U-län
Västmanlands läns museum

Socken: SVEDVI Kommun: HALLSJEHAMMAR
 Fastighet: HALLSTA 1:12, 3:1
 Arkitekt: _____
 Gårdsnamn: Område B
 Anl. art + ev. ändr.: Bultfabrik 1:12, Bultfabrik 3:1
 Uppgiftslämnare: _____
 Ritningar: _____
 Arkivhandlingar: _____
 Litt: _____

Inv. datum: 8/01-23
 Filmnummer: 40 41
 Neg. nr: 14-16, 19-22, 32-36, 7-18
 Ek. kart bl.: 90
 Koordinat: _____
 Inventerare: _____
EILICR. SANDBERG

Hus nr	Husets funktion (planskiss på baksidan)	Byggmtrl	Fasad mtrl	Färg	Tak-täckn.	Uppg. ålder	Trol. ålder	Dateringsgrund	Grund	Bil.
I	KONTOR	Teg	Puts	Rosa	2T	1	Tidigt 1900-t			
II	KONTOR FD DISPONENTBOST	Reg	IFS	Brun- rosa	Plåt		Området 1900			
III	FD ARBETARBOST	Teg	Puts	Gul	2T	1918				
IV	SAMM LOKAL BULTLOKALEN	Reg	SL	Gul	IT	1913				
V	BYGGNADSKONTOR	tem. sten	Puts	Gul	2T					
VI	FORENINGSSKOLAN FD ARBETARMÄSS	Reg	SL	Gul	2T		1940-t			
VII	FÖRRÄDSBYGGEN	Reg	SSP	FR	2T IT					
VIII	GARAGE	bet	SSP	x	Eternit					
IX	BULTFABRIK	Teg	Teg	Röd	Plåt		1890-t			
X	FABR BYGGEN	Reg	Teg	Röd	Plåt		1940-t			

Agare: 1:12 Bultfabrik 3:1 AB

Anm. Kontrakt av JP-D 98.09. - Fordöpad undersökning av kvarstående fabriks- & bultbyggnader krävs. Flexa byggnader (bl.a arbetarbostäder) kan varit sedan JPH:s senaste undersökning 1981.

BYGGNAD SINVENTERING U-län
Västmanlands läns museum

Socken: SVÄDVI Kommun: HALLSTADHAMMAR
 Fastighet: HALLSTAD 1/12 3:1
 Arkitekt: _____
 Gårdsnäm: Område B
 Anl. art + ev. ändr.: _____
 Uppgiftslämnare: _____
 Ritningar: _____
 Arkivhandlingar: _____
 Litt.: _____

Inv. datum: 8/01 23
 Filmnummer: 40 41
 Neg. nr: 242, 243, 247-252
 Ek. kart bl.: _____
 Koordinat: _____
 Inventerare: EIVOR SANDBERG

Hus nr	Husets funktion (planskiss på baksidan)	Bygg- mtrl	Fasad mtrl	Färg	Tak- täckn.	Uppg- ålder	Trol. ålder	Dateringsgrund	Grund	Bil.
XI	VERIGSTADS- OCH FABR BYGGN	Teg	Plåt Teg	Gul Röd	Plåt					
XII	AXEL FABRIK	Teg	Teg	Röd	Plåt			Byggt 1910-t		
XIII	POSTADSHUS	Sten? Teg?	Plats	Gul- gill	2T			1890-t		
XIV	BOD	T	SLL	FR	IT					
V										
VI										
VII										
VIII										
IX										
X										

Ägare: 3:1 Hallstehammars Bricks AB
 Anm. _____

14 → 14A

15 → 15A

16 → 16A

19 → 19A

VIII

VII

VI

III

20 → 20A

21 → 21A

22 → 22A

32 → 32A

III

IV

V

IV

33 → 33A

34 → 34A

35 → 35A

36 → 36A

IV

IV

IV

III

FILM #1

7A

8 → 8A

9 → 9A

10 → 10A

11

I

XI

XI + IX

I

11A

12 → 12A

13A

14 → 14A

15

II

IX + X

XIII

XIV

15A

16 → 16A

17 → 17A

18 → 18A

19

XIII

XIV

XIV

BYGGNADSINVENTERING U-län
Västmanlands läns museum

Socken: SVEDVI Kommun: HÄLLSTADHAMMAR
 Fastighet: HÄLLSTA 112
 Arkitekt: _____
 Gårdsnamn: Område C
 Anl. art + ev. ändr.: Industri-/bostadsområde, Pullfabrik
 Uppgiftslämnare: _____
 Ritningar: _____
 Arkivhandlingar: _____
 Litt.: _____

Inv. datum: 8/01/23
 Filmnummer: 40
 Neg. nr: 17-18, 23, 26, 28-31
 Ek. kart bl.: 90
 Koordinat: _____
 Inventerare: _____
EILOR SANDBERG

Hus nr	Husets funktion (planskiss på baksidan)	Bygg- mtrl	Fasad mtrl	Färg	Tak- täckn.	Uppg. ålder	Trol. ålder	Dateringsgrund	Grund	Bil.
I	FD ARB BOSTAD	T?	SLU	FR	2T		Tidigt 1900-t			
II	GARAGE	Tegel	Puts	Gull	2T					
III	FD SJUKSTUGA	Reg	Rev	Grå	2T		Tidigt 1900-t			
IV	BOSTADSHUS	Teg	Teg	Röd			1960-t			
V	FABRIKSBYGGAN	Cem- sten	Puts	Vit	Plapp		1970-t			
VI										
VII										
VIII										
IX										
X										

Agare

Anm.

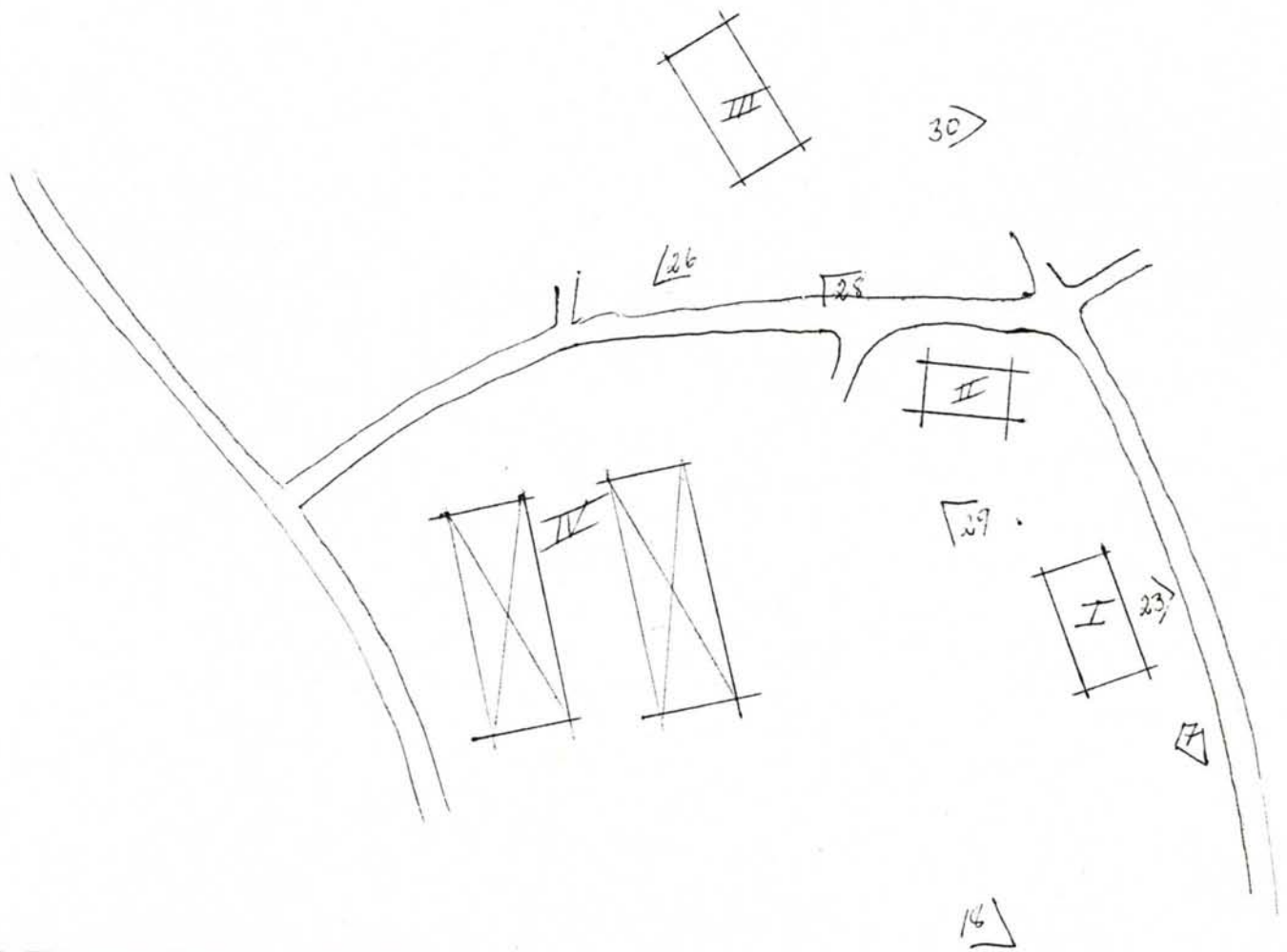
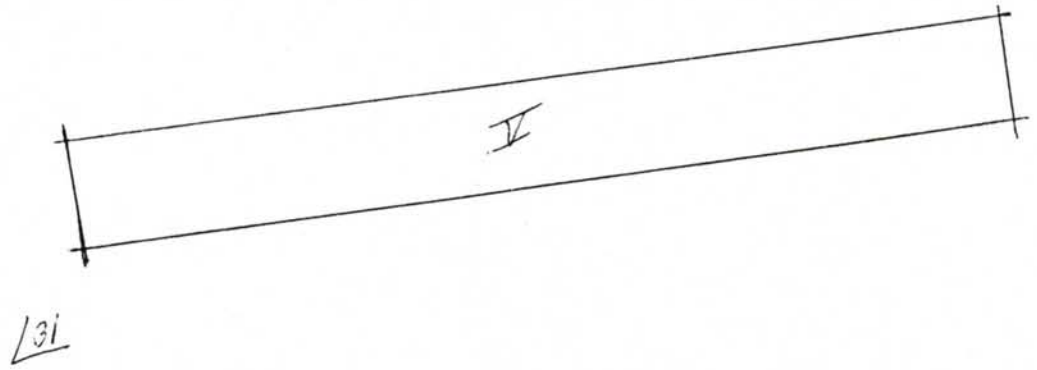
I

IV

I

III

?

II

I

III

IV

14

BYGGNAD SINVENTERING U-län

Västmanlands läns museum

Socken: Kommun: *HALLSTADHAMMAR*

Fastighet: *NORRTUNBO 1:3*

Arkitekt:

Gårdsnamn:

Anl. art + ev. ändr.: *BULTENS HUVUDKONTOR*

Uppgiftslämnare:

Ritningar:

Arkivhandlingar:

Litt.:

Inv. datum: *25.3.75*

Filmnummer: *17:2*

Ek kart bl: *90*

Koordinat:

Lämpligt Ams-obj. Ja Nej

Utfört Ams-obj. Ja Nej

Större undersökn. önskvärd Ja Nej

Större undersökn. utförd Ja Nej

Hus nr	Husets funktion Obs. Planskiss på baksidan	Bygg- mtri	Fasad mtri	Färg	Tak täckn	Uppg ålder	Trol ålder	Dateringsgrund (forts. baksidan)
I	<i>Bostadshus KONTOR</i>	<i>BET</i>	<i>KS</i>	<i>BEIGE V</i>	<i>P</i>	<i>1959</i>		<i>A 7 B 2</i>
II								
III								
IV								
V								
VI								
VII								
VIII								
IX								
X								

Ägare/längd *BULTEN-KANTHAL AB*

Situationsplan samt ev.
beskr. av närmiljön

Anläggningens art:

- Gods/Herrgård
- Bondgård
- Bondgård m ny funk
- Bostadsfastighet
- Torp
- Sommarstuga
- Industrianläggning
- Serviceanläggning
- Samlingslokal

Övr:

Stormijö:

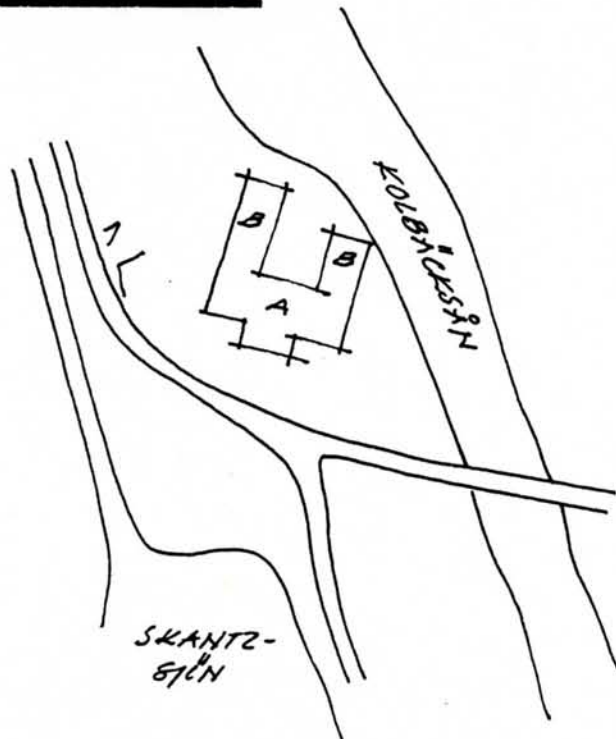
- Tätort
- Bybildning
- Övrig annan husgrupp
- Fritidsområde
- Ensamliggande

Övr:

Hustyper inom anläggning:

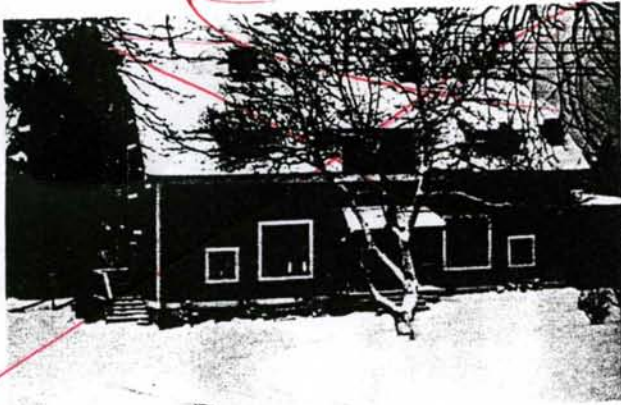
- Bostadshus/Manbyggn
- Flygel/Lill-Drängstuga
- Ladugård (komplett)
- Loge m lador
- Fähus (kostall)
- Stall
- Småfähus
- Sädesmagasin (självst)
- Övrigt husbod
- Källare/Källarvind
- Snickarbod/Smedja
- Byk/Bak/Brygg/Tvättstuga
- Övrigt husbod/Vedbod
- Garage/Vagnslider
- Fabriksbyggn/Verkstad
- Hemlighus

Övr:

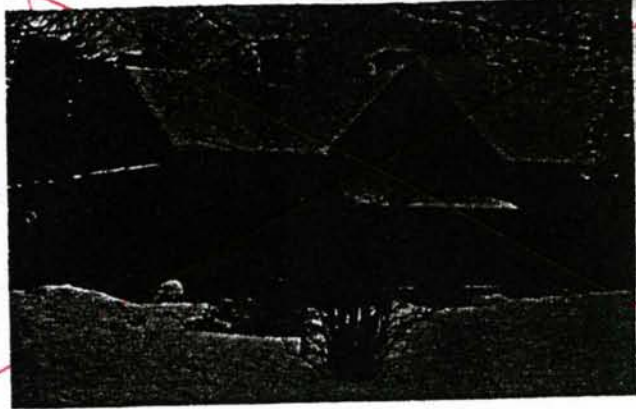

Dateringsgrupp: Hus n:r:

- 1750—1800
- 1800—1850
- 1850—1900
- 1900—1930
- 1930—1970

IX

XIV

En vacker byggnad byggd 1907.

I

16 HALLSTA 1:12
Bultfabrik

Byggnad I - kontor
Stomme - tegel
Fasad - rosa puts
Tak - tvåkupigt taktegel

Byggnaden är från tidigt 1900-tal.

Byggnad II - kontor fd disponentbostad
Stomme - regelverk
Fasad - liggande fasspontpanel i brun-rosa färg
Tak - plåt

Uppförd omkring 1900.

II

Byggnader III och III A - fd arbetarbostäder
Stomme - tegel
Fasad - grågul puts
Tak - tvåkupigt taktegel

De två byggnaderna är uppförda år 1918 och 1921.

Byggnad IV - samlingslokal, Bultlokalen
Stomme - regelverk
Fasad - stående locklistpanel, gul färg
Tak - enkupigt taktegel

Bultlokalen invigdes 1913.

III

Byggnad VI - föreningslokal, fd arbetarmäss
Stomme - regelverk
Fasad - stående locklistpanel, grå färg
Tak - tvåkupigt taktegel

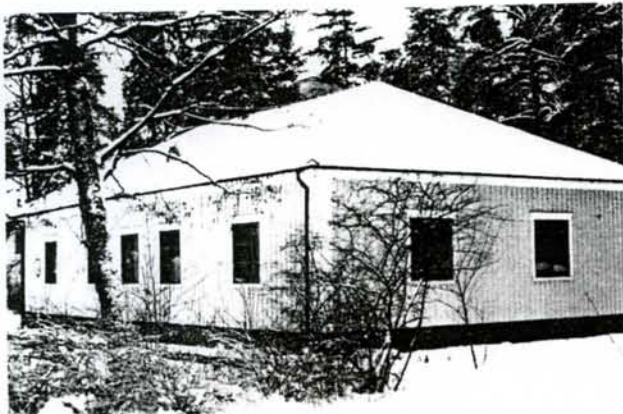
Uppförd under 1940-talet.

IV

IV

VI

Byggnad IX - bultfabrik
Stomme och fasad - rött tegel
Tak - plåt

Uppförd under 1890-talet.

IX

HALLSTA 3:1
Järnbruk

17 Byggnad XIII - bostadshus
Stomme - sten
Fasad - grågul puts
Tak - tvåkupigt taktegel

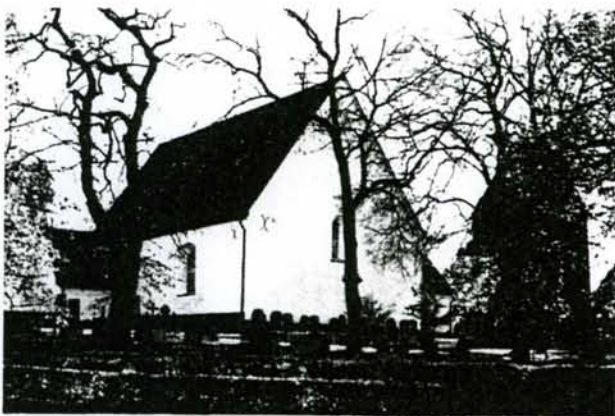
Troligen uppförd omkring 1890.
Byggnaden som tidigare också har
inrymt post- och telegrafstation
är belägen vid den plats där sam-
hällets centrum förut låg. Här
fanns handelsbod och bedrevs
torgverksamhet.

18 HALLSTA 1:12
Bultfabrik

Byggnad I - fd arbetarbostad
Stomme - troligen plank
Fasad - stående locklistpanel, faluröd
färg
Tak - tvåkupigt taktegel

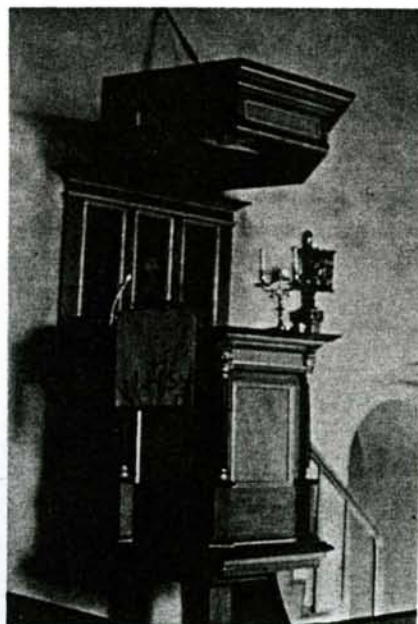
Uppförd under tidigt 1900-tal.

19 KLOCKARGÅRDEN
Kyrka
Tre byggnader ingår

Byggnad I - kyrka
Stomme - gråsten
Fasad - vit puts
Tak - plåt

Uppförd under 1200-talet.

Fotonummer 16, 17, 18.

Bultfabrikens Aktiefbolag.

Det största industriföretaget i Hallstahammar är Bultfabriks-Aktiefbolag, "Bulten" och det är främst detta företag jämte dess dotterindustri AB. Kanthal som gjort Hallstahammar känt i hela världen. Ingenjörerna Nils Pettersson och C. Gottfrid Rystedt, grundade år 1873 tillsammans med andra industrimän och finansmän Bultfabrikens Aktiefbolag med ett aktiekapital av 225.000 RD Rmt. Av Hallstahammars AB hyrde man en fabrikslokal samt del i ett vattenfall. Ingenjör Pettersson blev disponent. Den första styrelsen bestod av R. Telander N. Pettersson C.G. Rystedt H. Friedländer. Hela antalet anställda under första verksamhetsåret utgjorde endast ett 20-tal. Ett hinder för fabriken utveckling var att bolaget ej ägde marken. Efter underhandling med Hallstahammars AB. lyckades man dock år 1895 få köpa ett stort markområde samt det vattenfall man förut arrenderat. År 1908 började man använda elektrisk kraft för driften. Elektrisk belysning hade funnits i fabriken så tidigt som 1885. Varorna transporterades på kanalen, men då denna var frusen, måste man använda hästskjuts till närmaste järnvägsstation, som till 1875 var Köping men från detta år Kolbäck. Då Hallstahammar 1899 fick egen järnvägsstation, drogs ett stickspår till materialgården, och 1942 drogs stickspår fram till fabriken. På grund av den allt starkare konkurrensen från utlandet började man omkring 1925 en betydande rationalisering och skaffade i allt större utsträckning automatiska maskiner. Bolaget har byggt ett stort antal tjänstemanna och arbetarbostäder. År 1913 byggdes den rymliga och för sin tid storslagna Bultlokalen. Brukshotellet, som invigdes 1946, är gemensam egendom för de tre stora industrierna. Då det gamla kontoret intill fabriken blivit alltför trångt byggde man 1959 det nya kontoret, ett byggnadskomplex i sju våningar samt två stora flyglar. Bultfabriken har sedan 1944 en treårig verkstadsskola, där ungdomar efter skolåldern kan få en god yrkesutbildning. Kurser för utbildning av arbetsledare anordnas även. Disponenter har varit Nils Pettersson 1873-1893, Sjunne Amilon 1893-1915, Carl-Fredrik von Hofsten 1915-1918, Hans von Kantzow 1918-1957 samt Helmer Nathorst från 1957.

Antalet anställda.

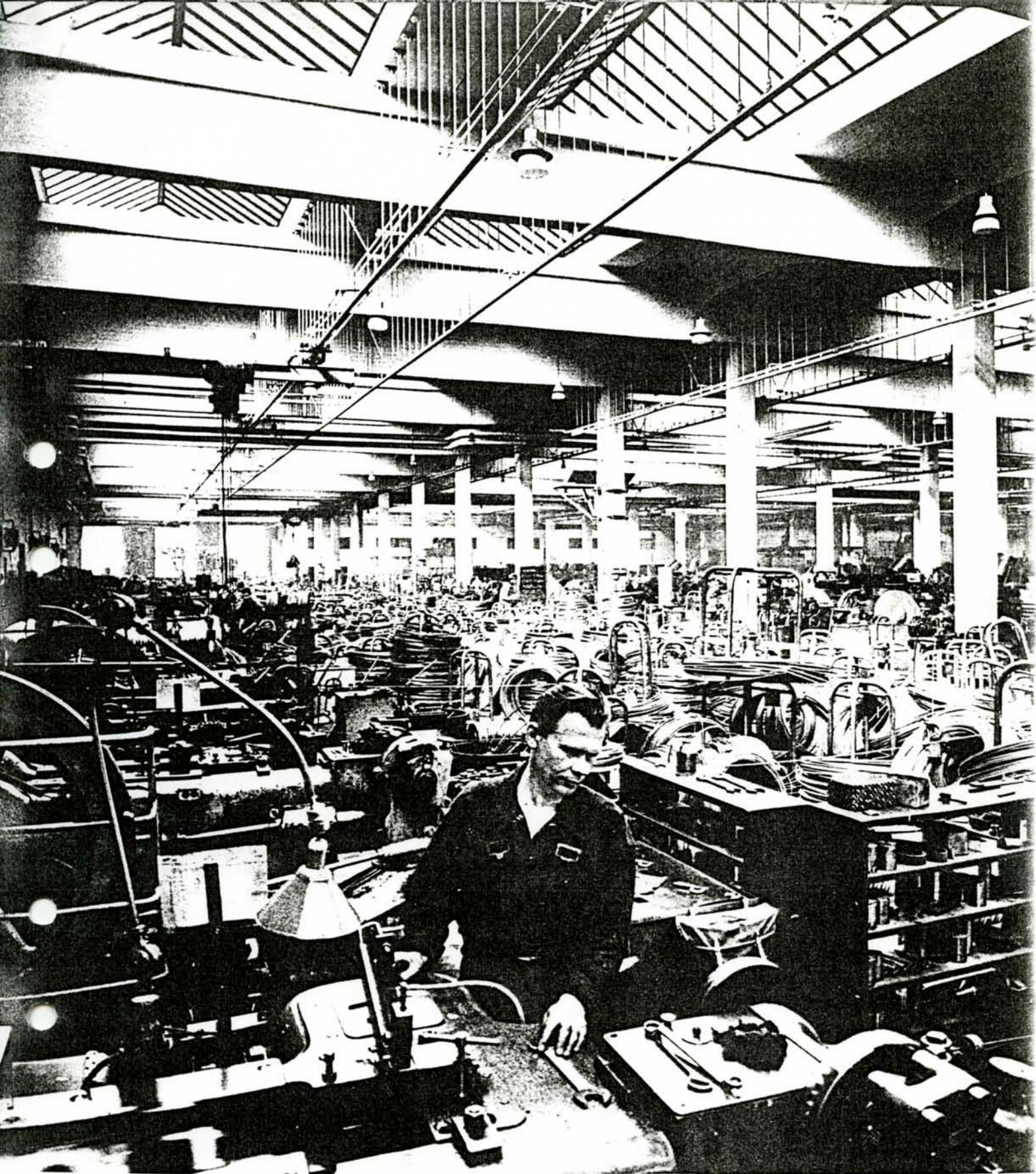
1873 c:a 20, 1883 c:a 45, 1893 c:a 120, 1903 c:a 270,
1913 c:a 425, 1923 c:a 460, 1933 c:a 650, 1943 c:a 1600,
1952 c:a 1800, 1961 c:a 2200.

Hela koncernen hade 1961 c:a 4000 anställda.

Not. 1973 2.100 anst.

(Se vidare Elimar Ellnemarks litteratur, Hallstahammar, En hembygdsbok.)

Not. 1995 Bolaget är i dag delat i tre separata bolag;
Bulten Automotiv AB med 35 anst. (tel. 0220 - 213 50)
Bulten Tools Ab med 55 anst. (0220 - 214 00)
Bulten Produktion AB med 200 anst. (0220 - 312 00)

Ett annat storföretag i Hallstahammar är **Bultfabriks AB**, som bildades ungefär samtidigt med Hallstahammars AB och med delvis samma intressenter. Detta företag har utvecklats kraftigt, och år 1933 var man mogen för koncernbildning. Till koncernen hör nu flera dotterbolag, bland vilka märks AB Kanthal och Ramnäs Bruks AB. Totalt omfattar koncernen (siffrorna gäller våren 1957) 3.800 anställda, och har en årlig fakturerad försäljning om 122 miljoner kronor samt är ägare till 14.754 hektar mark. Bultfabriken (*bilderna på detta uppslag*) tillverkar i genomsnitt 5 miljoner skruvar och muttrar per dag.

Vänstersidan: En interiör från kallslagningsavdelningen med »transportburkar» i förgrunden. Det mesta av vad Bultfabriks AB tillverkar av skruvar och muttrar är kallslaget och rundgäat, och denna produktion sker i en särskild 200 meter lång kallslagningshall (*bilden ovan*).

Västmanland. Ett bild verb. 1957.

E. Liljeroth o E. Nyblom.

BULTEN PRODUKTION

Intill den idylliska Kolbäcksån ligger Bulten i Hallstahammar. Fabriken som grundades 1873 med 20 anställda, uppförde ganska snart efter starten en smedja för tillverkning av handsmidd mutter. Läget vid ån var naturligt med tanke på närheten till vattnet för att klara kraftförsörjningen. Men den starkt expanderande fabriken krävde snart större krafttillgång än dom naturliga forsarna kunde ge och redan 1908 startade omvandlingen till elkraft.

Affärerna gick bra och maskinparken utökades successivt. Idag är Bulten med sina omkring 350 anställda i Hallstahammar en av dom ledande tillverkarna av fästelement för bilindustrin i Europa. Övriga fabriker ligger i Kalix, Åshammar, Tyskland, Polen och Kina. Den sistnämnda tillverkar huvudsakligen skruv till elektronikindustrin. Försäljningsbolag finns i Skottland, Tyskland och Frankrike.

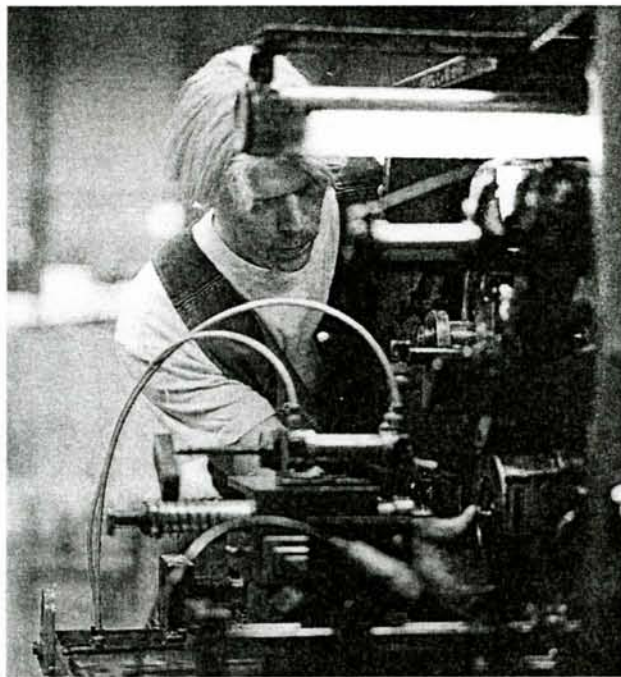

Foto: Malcolm Hanes

Visningar:

Gruppvisningar anordnas på beställning. Max 10 personer. Inga barn under 12 år får medfölja.

Kontakta:

Barbro Larsson,
tel 0220-213 00 eller
0220-214 11

=====

HALLSTAHAMMARS BULTFABRIK, FABRIKSBYGGNADER

Raä-nr : 2322-I-3002-01-0000
Upprättat av : Bengt Norling

Datum: 94-11-16

Landskap/Län : Västmanland, Västmanland
Kommun/Socken : Hallstahammar, SVEDVI
Stift/Kontrakt: VÄSTERÅS, MUNKTORP
Pastorat/Förs.: HALLSTAHAMMAR, HALLSTAHAMMAR
Ort : HALLSTAHAMMAR

Fast.h.beteckn:
Ek.karta :

Koordinater: X = 1523.00 Y = 6611.00

Registrerade uppgifter per 1995-01-04

=====

SKYDDSFORM, BYGGNADSKATEGORI

Funktion DJ 28.740

BYGGNADSHISTORISKA UPPGIFTER

Anläggningen uppförd år Omkring: 1890
Historiska uppgifter

Bultfabriken grundades 1873 och företaget hyrde i början lokaler av Hallstahammars bruk. På 1890-talet uppfördes egna fabriksbyggnader och verksamheten utvidgades.

LITTERATUR OCH ANDRA KÄLLOR

Litteratur (337) 1985

=====

HALLSTAHAMMARS BULTFABRIK, TJÄNSTEMANNABOSTÄDER

Raä-nr : 2322-I-3002-02-0000
Upprättat av : Bengt Norling

Datum: 94-11-16

Landskap/Län : Västmanland, Västmanland
Kommun/Socken : Hallstahammar, SVEDVI
Stift/Kontrakt: VÄSTERÅS, MUNKTORP
Pastorat/Förs.: HALLSTAHAMMAR, HALLSTAHAMMAR
Ort : HALLSTAHAMMAR
Stadsdel/trakt: LUSTIGKULLA

Fast.h.beteckn:
Ek.karta :

Koordinater: X = 1523.00 Y = 6611.00

Registrerade uppgifter per 1995-01-04

SKYDDSFORM, BYGGNADSKATEGORI

Funktion : DJ 28.740
Bostäder

BYGGNADSHISTORISKA UPPGIFTER

Byggnaderna uppförda år : Period: 1935 - 1950

LITTERATUR OCH ANDRA KÄLLOR

Litteratur : (337) 1985
(337) 1985

=====

BULTFALLETS KRAFTSTATION

Raä-nr : 2322-I-3002-03-0000
Upprättat av : Bengt Norling

Datum: 94-11-16

Landskap/Län : Västmanland, Västmanland
Kommun/Socken : Hallstahammar, SVEDVI
Stift/Kontrakt: VÄSTERÅS, MUNKTORP
Pastorat/Förs.: HALLSTAHAMMAR, HALLSTAHAMMAR
Ort : HALLSTAHAMMAR

Fast.h.beteckn:
Ek.karta :

Koordinater: X = 1523.00 Y = 6611.00

Registrerade uppgifter per 1995-01-04

=====

SKYDDSFORM, BYGGNADSKATEGORI

Funktion E 40.100

BYGGNADSHISTORISKA UPPGIFTER

Byggnaden uppförd år Årtal: 1923

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Övriga upplysningar
Effekt: 0,6 MW

LITTERATUR OCH ANDRA KÄLLOR

Litteratur (340) 1987